
This is the **published version** of the bachelor thesis:

Farre Perise, Ona; Bartomeus Bayès, Oriol, dir. Després de la derrota : una anàlisi dels partits de Catalunya i Espanya (2015-2024). 2025. (Grau en Ciència Política i Gestió Pública)

This version is available at <https://ddd.uab.cat/record/321246>

under the terms of the license

FACULTAT DE CIÈNCIES POLÍTiques I SOCIOLOGIA

Treball de Fi de Grau

**DESPRÉS DE LA DERROTA: UNA ANÀLISI DELS
PARTITS DE CATALUNYA I ESPANYA (2015-2024)**

Autora: Ona Farre Perise

Tutor: Oriol Bartomeus Bayès

2024 – 2025

Grau en Ciència Política i Gestió Pública

*Que es una suerte poder sentirme mía – Belén
Aguilera*

A tots els que m'heu ajudat a arribar aquí,

*que moltes vegades heu vist més el meu
potencial que jo mateixa;*

a mamà, papà i l'Albert

*per ser la meva base i el seu suport
incondicional des de sempre;*

i finalment, a jo mateixa,

*per no haver-me rendit mai, haver superat totes
les barreres i haver arribat fins aquí*

*A tots vosaltres, família, amics i professors,
gràcies per formar part de qui soc*

Índex de continguts

1. Introducció.....	4
1.1. Justificació del tema.....	4
1.2. Objectius i preguntes de recerca.....	4
1.3. Metodologia i estructura del treball	4
2. Marc teòric.....	6
2.1 Democràcia i eleccions com a manera de formar govern	6
2.2 Guanyadors i perdedors	6
2.2.1 La derrota electoral.....	6
2.3 Els partits polítics i la seva classificació	10
2.3.2 Classificació segons l'eix temporalitat de creació.....	11
2.3.3 Classificació segons l'eix esquerra – dreta.....	12
2.3.4 Classificació segons l'acceptació de l'independentisme	12
3. Metodologia	14
4. Anàlisi comparativa de reaccions	16
4.1 Eleccions al Parlament de Catalunya.....	16
4.1.1 Eleccions del 2015.....	16
4.1.2 Eleccions del 2017.....	16
4.1.3 Eleccions del 2021.....	17
4.1.4 Eleccions del 2024.....	17
4.2 Eleccions al Congreso de los Diputados	17
4.2.1 Eleccions 2015.....	17
4.2.2 Eleccions 2016.....	18
4.2.3 Eleccions l'abril del 2019	18
4.2.4 Eleccions del novembre del 2019	18
4.2.5 Eleccions del 2023.....	19
5. Validació de les hipòtesis	20
6. Conclusions	23
7. Bibliografia	24

1. Introducció

1.1. Justificació del tema

En un sistema democràtic en el qual vivim, les eleccions són moments claus on es determina la configuració del poder polític durant un cicle electoral. És evident que en el moment en què les preferències de l'electorat són expressades hi haurà partits polítics guanyadors i perdedors. La resposta, sobretot, a una derrota electoral pot ser molt diversa i ve condicionada per molts factors, ja siguin per la conjuntura política, la ideologia o la història del partit. Mentre que algunes formacions opten per processos interns de canvis, altres decideixen fer públiques les reformes així com les reflexions que porten a aquestes.

Aquest treball de final de grau busca poder analitzar si tots els partits polítics reaccionen de manera igual davant les derrotes electorals o si existeixen patrons de conducta diferenciats. La pregunta de recerca plantejada “*tots els partits polítics reaccionen igual després d’una derrota electoral?*”, pretén cercar els patrons comuns o diferències de les estratègies seguides per les formacions polítiques.

A partir de la investigació, es volen testar les següents hipòtesis: (H1) els partits de dretes tendeixen a gestionar els canvis de manera interna, mentre que els d’esquerres ho fan de manera més pública; (H2) els partits de nova creació donen més importància a una derrota electoral que els partits consolidats; i (H3) una derrota pot accelerar processos de debat o crisis dins d’una formació política.

1.2. Objectius i preguntes de recerca

Per tal de fer l’abordatge de l’estudi plantejem diversos objectius. En tant que el marc general se centra en la comprensió de les reaccions després de les derrotes, la conceptualització del terme “derrota electoral” i l’anàlisi del paper de l’estructura interna serà cabdal per l’estudi. En l’àmbit específic, s’analitzarà el discurs públic dels partits respecte a les derrotes així com dels canvis realitzats a partir d’aquestes, es compararan les reaccions buscant les semblances i diferències. A més, es recopilarà una bibliografia acurada per construir un marc teòric sòlid.

1.3. Metodologia i estructura del treball

La metodologia emprada per fer l’estudi serà a través d’un enfocament qualitatiu, basat en l’anàlisi i la comparació de casos i fonts d’informació. L’àmbit del treball

se centrarà en les eleccions a les corts legislatives celebrades a Espanya i Catalunya, al *Congreso de los Diputados* i al Parlament de Catalunya, durant el període de 2015 - 2025, entenent que en aquesta etapa es desenvolupen les conseqüències d'esdeveniments com el 15M que canvien el sistema de partits establert a Espanya, és a dir, amb la introducció de nous partits el sistema bipartidista es transforma en un multipartidista. Els partits que s'analitzen es classificaran segons la seva antiguitat, distingint entre partits de nova creació, partits tradicionals o consolidats i el seu posicionament en l'eix esquerra-dreta (dreta - esquerra) i per a les eleccions al Parlament també quina és la seva posició respecte de l'independentisme.

Inicialment, es realitzarà una revisió bibliogràfica i es redactarà un marc teòric per fonamentar l'estudi. Posteriorment, s'elaborarà una base de dades per conèixer quins van ser els resultats electorals, per tal de conèixer quins són els partits derrotats. A partir d'aquesta base es farà una anàlisi de les intervencions dels diferents líders polítics dels partits derrotats la nit electoral per buscar els patrons de similituds entre els discursos i la reacció posterior.

Finalment, cal destacar que aquest treball contribuirà a una millor comprensió dels partits polítics en contextos de derrotes electorals i permet establir si existeixen uns patrons comuns, així com destacar les diferències, en funció de la seva ideologia, estructura i estratègia política.

2. Marc teòric

2.1 Democràcia i eleccions com a manera de formar govern

La democràcia és la forma de govern emprada per la majoria dels països actualment, tot i que a escala de literatura no existeix un consens sobre la seva definició. En aquest sentit, utilitzarem la definició basada en els trets essencials segons J. Vallés (2015) “sistema de govern on la titularitat del poder és atribuïda a tots els membres de la comunitat, protegint els drets de qualsevol minoria davant de la majoria i on la selecció dels governants es du a terme mitjançant decisió popular, és a dir, eleccions.”

En aquest sentit, les eleccions com a mètodes d'agregació de les preferències d'un conjunt d'individus amb l'objectiu de seleccionar els ocupants de càrrecs públics. Mitjançant un procediment reconegut en les normes d'una organització (Vallés, 2015), són el principal vehicle d'influència popular al govern (Anderson, Blais, Bowler, Donovan i Listhaug, 2005) i, el fet que es donin de manera tan seguida, creant els cicles electorals, fa que se li atorgui més importància per part dels qui participen per ocupar els espais de poder, és a dir, els partits polítics.

2.2 Guanyadors i perdedors

La competència electoral sempre ha tingut una gran rellevància, ja que cada procés electoral genera inevitablement una dicotomia entre guanyadors i perdedors. Durant molts anys, la Ciència Política s'ha centrat en els guanyadors i l'explicació de com o per què han arribat a assolir aquesta victòria, deixant de banda l'altra cara de la moneda on, sovint, queden un major nombre de partits que també poden arribar a tenir una gran influència sobre les dinàmiques del govern i de l'Estat, en altres paraules, “La dinàmica de la política està en mans dels perdedors. Són ells qui decideixen quan, com i si es continua lluitant” (Riker, 1965).

2.2.1 La derrota electoral

Per tal d'entendre millor aquest paper dels perdedors, és necessari analitzar primer què entenem per derrota electoral. Aquest concepte no ha estat definit de manera clara per la literatura política. Partint que l'objectiu principal de tot partit polític és guanyar les eleccions podem afirmar que és l'antònim directe de la victòria i és un

resultat indesitjat, que pot generar un efecte de decepció o pèrdua dins l'organització (Tovar, 2011). Tot i això, és un resultat que s'ha d'acceptar, ja que forma part de les regles del joc polític en les democràcies modernes.

Aquestes es poden donar en diferents conjuntures i de diverses maneres. Les diferenciarem en: a) Derrotes on hi ha una alternativa constant; b) Derrotes després de la transició d'un règim; c) Derrotes repetides o recurrents, però, després de les quals els partits tornen a guanyar; d) Derrotes on els partits no tornen a guanyar o e) Derrotes constants.

2.2.1.1 Acceptació de la derrota

Els comportaments que adopten els partits derrotats són clau per legitimar el procés electoral, ja sigui a través del seu suport explícit als resultats o les actituds que demostren després de la derrota. Existeixen estudis que demostren que en aquells estats amb sistemes proporcionals o amb alta confiança institucional com Suècia o Alemanya es tendeix a acceptar més la derrota. En canvi, en sistemes majoritaris o amb partits dominants durant dècades (com els EUA o Japó) s'observa un major rebuig entre perdedors més recurrents. La necessitat d'acceptació dels resultats per part dels perdedors és essencial per la legitimitat democràtica a llarg termini. (Anderson et al., 2005).

2.2.1.2 Efectes de la derrota

Com s'ha mencionat anteriorment, les derrotes poden formes diverses i produir-se en contextos diferents. *The effect of repeated losing* (Laswell, 1953), fa referència a l'efecte que experimenten els partits polítics que acumulen derrotes electorals de manera reiterada. Aquestes derrotes no només poden tenir efectes interns, com ara la desconfiança entre la militància, l'erosió del lideratge o la davallada de la moral col·lectiva, sinó també conseqüències externes, com la pèrdua de suport electoral i la consolidació d'una imatge pública de fracàs. Tot plegat pot generar una dinàmica negativa que dificulta la recuperació del partit i reforça la seva condició de força derrotada.

Aquest fenomen es fa especialment evident en contextos en què no hi ha una alternança en el poder, o en períodes prolongats en què certs partits es mantenen a l'oposició, com ha succeït en països com Alemanya o Espanya.

2.2.1.3 Factors de canvi

Totes les organitzacions en moments de derrota tendeixen a reaccionar produint canvis interns i externs. Es destaquen la selecció de candidats, el relleu del lideratge, els incentius al canvi i el canvi a les estratègies de competència.

a. Selecció de candidats

Després d'una derrota electoral, una de les revisions més destacada és la referent al candidat, esdevé clau reconnectar amb l'electorat, considerant-se que potser no ha estat prou atractiu per als votants (Panebianco, 1988). Es pot optar per un procés intern amb la militància amb l'objectiu d'augmentar la consciència interna de partit o fer-ho extens al conjunt de la ciutadania amb l'objectiu de legitimar les candidatures i transmetre una imatge de transparència.

b. Relleu de lideratge

Els líders del partit, vistos com a responsables de la manca d'èxit, poden arribar a renunciar o ser substituïts després d'una derrota electoral (Katz, Mair, 1995). Un canvi de lideratge pot suposar l'obertura d'una nova etapa dins del partit, sobretot si el nou lideratge aporta noves idees i canvis dins del partit. Tanmateix, si el relleu no és ben gestionat, pot generar una crisi interna. Segons Mair (1997), les lluites internes pel poder poden esdevenir un obstacle significatiu per a la cohesió del partit.

c. Incentius al canvi

Comprendre les dinàmiques internes és fonamental per detectar els incentius al canvi dins els partits polítics. Panebianco (1988) subratlla que els partits després de partir una derrota solen activar mecanismes per adaptar-se a les noves dinàmiques de la societat i recuperar el suport dels votants. Aquests incentius poden anar des de la creació de nous espais de decisió fins a una reorientació ideològica.

d. Estratègies de competència

Finalment, les estratègies de competència són un aspecte fonamental que els partits modifiquen després d'una derrota. Els partits sovint ajusten les seves estratègies electorals amb l'objectiu de millorar el seu posicionament (Katz, Mair, 1995) tenint en compte l'ascens d'altres actors polítics o la necessitat de modernització. Les estratègies poden anar des de l'adopció de noves tècniques per guanyar l'electorat o replantejar els objectius a curt i llarg termini.

2.2.1.4 Derrotes electorals rellevants: criteris d'identificació

En tant que partim de què la derrota, és conceptualitzada com un resultat negatiu percebut com a significatiu pels mateixos partits (Tovar, 2011; Riker, 1965). Es fixen els següents criteris per identificar derrotes rellevants (Anderson et al., 2005):

- a. Pèrdua significativa de representació parlamentària. Una davallada substancial en el nombre d'escons obtinguts, especialment quan no se supera els 5, genera un impacte estructural dins del partit. Aquestes pèrdues són elements desestabilitzadors, que apunten a canvis interns motivats per la pèrdua de suport electoral. (Katz i Miar, 1995; Panebianco, 1988)
- b. Pèrdua de la representació institucional: Laswell (1953) i Mair (1997) argumenten que quan un partit que havia obtingut representació queda fora de la cambra legislativa, és una derrota cíclica. Representa no només una pèrdua de poder, sinó també un qüestionament de la continuïtat política i la seva legitimitat.
- c. Caiguda del suport electoral en percentatge de vot: Es considera una caiguda notable del suport quan el percentatge de vots disminueix més d'un 20% d'una elecció a una altra, tot i que no s'arribi a transformar en pèrdua d'eleccions.
- d. Fracàs en objectius polítics explícits: Aquells resultats que són desastrosos en termes d'objectius declarats com el lideratge d'un bloc ideològic o accedir per primera vegada a un espai institucional, tot i no ser-ho en termes numèrics, generen una percepció de fracàs més determinant que les dades objectives (Mair, 1997).

2.3 Els partits polítics i la seva classificació

Per poder analitzar les reaccions dels partits polítics davant una derrota electoral és necessari desenvolupar una classificació.

2.3.1 Classificació segons la posició de poder

Una de les classificacions més útils per entendre les actituds dels partits polítics davant les derrotes electorals és la que proposen Anderson et al. (2005) en el seu llibre *Losers' Consent*. El factor que condiciona la classificació és l'accés històric al poder, ja que influeix directament en com perceben i gestionen la derrota.

a. Major Incumbent - Partit principal al poder

Partit que lideren el govern en solitari o com a força principal d'una coalició. Tenen accés als recursos institucionals i responsabilitat directa sobre l'acció del govern. Per aquests partits, la derrota electoral suposa un gran impacte tant simbòlic com estratègic, ja que pot implicar la pèrdua del lideratge institucional.

b. Minor incumbent - Partit minoritari dins d'una coalició de govern

Partits que participen del govern, però sense ser la força hegemònica. La responsabilitat sobre l'acció de govern és menor, fet que pot influir en com són percebuts per part de l'electorat i com afronten les derrotes. En certs casos, poden sortir reforçats si el cost de la derrota cau sobre el partit majoritari.

c. Non-Incumbent/Never - Partit que mai ha governat

Tots aquells partits que mai han format part del govern entren dins d'aquesta categoria. Sovint, el seu discurs es basa en una crítica al sistema i es construeix des de la marginalitat. Per ells, la derrota és una situació habitual que, en certs punts pot generar crisis internes.

d. Non-Incumbent/Previous - Partit que ha estat al govern, però que actualment està a l'oposició

Aquests partits combinen experiència institucional amb una posició actual de marginalitat. Després d'haver format part del govern una derrota pot provocar

processos de reflexió profunda, reestructuració organitzativa o renovació de lideratge. Tanmateix, la percepció de la pèrdua de poder prendrà molta rellevància sobretot si és com un fracàs estratègic.

e. Non-Incumbent/New - Partit nou en l'arena política

Partits emergents, habitualment creats en contextos de crisis del sistema de partits o alta volatilitat electoral. El seu objectiu principal és guanyar visibilitat i legitimitat. Una derrota pot ser percebuda com un obstacle important per a la seva consolidació, però també com a part del procés de creixement. Tendeixen a tenir uns lideratges molt personalitzats i una estructura organitzativa poc institucionalitzada.

2.3.2 Classificació segons l'eix temporalitat de creació

Una altra manera rellevant de classificar els partits polítics és segons la seva antiguitat i el grau de consolidació dins del sistema polític. Ens permet entendre millor la capacitat d'adaptació i reacció davant de situacions adverses. Lisi (2013) distingeix entre els partits tradicionals i els partits de nova creació.

Els partits tradicionals o consolidats són aquells que compten amb una trajectòria institucional llarga, creats durant la transició democràtica o abans. Disposen d'estructures organitzatives estables, xarxes territorials sòlides i una base de suport consistent, fet que els proporciona una major capacitat per resistir derrotes electorals. Les respostes acostumen a ser graduals i controlades, prioritzant la continuïtat o l'estabilitat.

En canvi, els partits de nova creació emergeixen com a reacció en moments de crisi política, econòmica o institucional. Es caracteritzen per lideratges forts i carismàtics, una menor institucionalització i dependència de la capacitat de mobilització immediata. La derrota electoral pot tenir un impacte més intens i visible arribant a qüestionar la viabilitat del partit a mitjà termini. Per presentar-se com una opció estable senten la necessitat de demostrar la seva rellevància dins el cicle polític.

En el cas espanyol, el moviment del 15M i la crisi del bipartidisme han estat factors fonamentals en la transformació del sistema. Així com la irrupció de formacions com Podemos, Ciudadanos o Vox ha generat un escenari multipartidista on la gestió de les derrotes adquireix un paper central en l'estratègia de supervivència de les noves forces.

2.3.3 Classificació segons l'eix esquerra – dreta

La ideologia també condiciona profundament el comportament dels partits polítics, tant en el seu funcionament intern com en la seva comunicació pública. Segons Bobbio (1994), la distinció entre esquerra i dreta continua sent útil per entendre les diferents maneres d'afrontar les derrotes electorals.

Els partits d'esquerres solen gestionar les crisis de forma més oberta, promovent processos participatius i d'autocrítica. Reivindiquen valors com la transparència i la renovació, sovint amb implicació de la militància. En canvi, els partits de dretes prioritzen la gestió interna, amb una estructura més jeràrquica i decisions preses des del nucli dirigent, tendint a presentar la derrota de forma més continguda.

Aquesta distinció també es trasllada a la interpretació de la derrota electoral: mentre l'esquerra pot veure-la com una oportunitat per repensar-se, la dreta pot atribuir-la a causes externes o conjunturals.

2.3.4 Classificació segons l'acceptació de l'independentisme

Una altra classificació rellevant, especialment a la conjuntura catalana, és la que distingeix els partits polítics segons el seu posicionament respecte de la independència de Catalunya. La polarització d'entorn la independència de Catalunya ha esdevingut el clivatge principal del sistema de partits català, sovint superant l'eix esquerra-dreta (Muñoz i Tormos, 2015).

Es poden distingir els partits polítics independentistes, que defensen la creació d'un estat català sobirà i sovint interpreten els mals resultats a conseqüència de factors estructurals majoritàriament donats per l'Estat espanyol (Barrio & Field, 2018), i, els partits no independentistes, els quals rebutgen la independència i defensen la

unitat d'Espanya. Dins d'aquesta classificació hi ha diferents postures que van des de la defensa d'un referèndum pactat (Rodon & Hierro, 2016) o una negació directa de qualsevol ruptura d'Espanya.

3. Metodologia

Aquest apartat té com a objectiu desenvolupar l'aplicació pràctica del model d'anàlisi proposat, partint de la metodologia qualitativa i comparativa que guia aquest treball. Aquesta consistirà en l'anàlisi dels discursos fets pels líders dels partits polítics durant les nits electorals de les eleccions a les corts legislatives catalanes i espanyoles, és a dir, les eleccions al *Congreso de los Diputados* i al Parlament de Catalunya, des de l'any 2015 fins al 2025. S'ha escollit aquest període, ja que a part de ser el més recent, d'ençà del 2015 el sistema de partits, tant l'espanyol com el català, ha experimentat grans canvis, donats per la introducció dels nous partits als espais institucionals a conseqüència d'esdeveniments com el 15M o en concret a Catalunya pel Procés Independentista.

Els partits escollits compleixen diferents requisits, inicialment han d'haver obtingut representació a les corts en algun punt del període, així com presentar-se a la totalitat de les circumscripcions de les eleccions, per tant, a l'anàlisi de les eleccions al *Congreso de los Diputados* queden exclosos els partits regionalistes.

Per l'anàlisi de les eleccions al Parlament s'han analitzat un total de 25 discursos d'11 partits polítics o coalicions¹ repartits en 4 eleccions (2015, 2017, 2021 i 2024) i per les eleccions al *Congreso* s'han analitzat 17 discursos de 6 partits polítics² o coalicions repartides en 5 eleccions (2015, 2016, abril del 2019, novembre del 2019 i 2023).

Els 17 partits s'han classificat segons dos eixos principals:

- Eix esquerra-dreta: Esquerra (E) / Dreta (D)
- Eix temporal: partit de nova creació (PDC) / partit consolidat (PC)

I els partits de Catalunya també s'han classificat en aquells que s'han pronunciat a favor de la independència de Catalunya (I) i aquells que no s'han pronunciat o ho han fet en contra (NI).

¹ Els partits polítics són Convergència i Unió (CiU) o (Junts), Partit Socialista de Catalunya (PSC), Esquerra Republicana de Catalunya (ERC), Partit Popular de Catalunya (PPC), Ciudadanos (Cs), Candidatura de la Unitat Popular (CUP), Coalició Junts pel Sí (JxSí), Catalunya Si Es Pot (CSEP) i Catalunya En Comú-Podem (ECP), VOX i Aliança Catalana (AC)

² Els partits polítics són Partido Popular (PP), Partido Socialista Obrero Español (PSOE), Ciudadanos (Cs), Podemos/Unidas Podemos (UP), Sumar i VOX

Amb aquesta classificació, s'ha construït una base de dades que també n'inclou 1) els resultats de cada elecció, 2) la variació d'escons entre eleccions, 3) l'etiquetatge de si hi ha derrota o no 4) la classificació dels dos o tres eixos mencionats anteriorment.

A partir d'aquesta classificació s'han recollit les intervencions o discursos dels líders de les diferents nits electorals o rodes de premsa d'aquella nit i s'han codificat els elements claus.

- Acceptació o rebuig de la derrota: S'ha acceptat la derrota (S), no s'ha acceptat la derrota (N)
- Acceptació o rebuig dels resultats: Acceptació (A), Rebuig (R)
- Grau de transparència i autocrítica:
 - Alta transparència i autocrítica (A): Es reconeixen públicament errors, s'identifiquen causes internes de la derrota.
 - Transparència moderada (M): S'admeten certs errors, però es combinen amb justificacions externes.
 - Baixa transparència (B): Minimització de la derrota i culpabilitzar a factors externs.
 - Silenci o absència de valoració directa (S): No es fan anàlisis dels resultats.
- Anunci de canvis: S'han anunciat canvis de manera pública (S) / No s'han anunciat canvis (N)
- To del missatge:
 - Conciliador (C): To constructiu, es fan crides a la unitat interna o institucional.
 - Emocional (E): contingut emocional amb referències a valors sense confrontació.
 - Confrontatiu (CF): To agressiu cap als diferents agents. Discurs on es deslegitima els resultats o es crea tensió política.
 - Tècnic (T): Argumentació basada en dades, valoració racional.

4. Anàlisi comparativa de reaccions

Aquest apartat analitza les reaccions públiques dels partits polítics que han patit derrotes entre el 2015 i 2024, tant a Catalunya com a Espanya. L'objectiu principal és identificar els patrons comuns a partir dels dos o tres eixos descrits anteriorment.

4.1 Eleccions al Parlament de Catalunya

4.1.1 Eleccions del 2015

Les eleccions del 2015 van ser convocades com a un plebiscit davant la creixent tensió política provocada per l'independentisme. Junts pel Sí³ va obtenir una majoria àmplia d'escons, però no en vots, i el partit clau per la investidura va ser la CUP que va augmentar exponencialment els seus diputats, així també ho va fer Ciudadanos.

Els partits derrotats en aquestes eleccions van ser el PSC, PPC i Catalunya Sí que es Pot. Els tres partits reconeixen la derrota, però els discursos giraran en torn diferents temes. El PSC farà una crida a la reflexió interna i la “necessitat de repensar el projecte socialista a Catalunya”, en canvi, el PP minimitza els resultats i evita una autocrítica, focalitzant-se en defensar la unitat d'Espanya i fer una crítica a la polarització. Finalment, CSEP se centrarà en el no assoliment dels objectius, sobretot perquè no han aglutinat tots els vots d'esquerra.

4.1.2 Eleccions del 2017

Aquestes eleccions són unes eleccions avançades convocades sota l'aplicació de l'article 155 i posteriorment al referèndum de l'1 d'octubre. Seran unes eleccions amb una alta participació on Junts per Catalunya guanyarà.

Els partits derrotats són la CUP, PPC i ECP. La CUP al seu discurs reconeix la pèrdua de força i la necessitat de reformular el projecte polític, plantejant obrir un procés de debat intern, en canvi, el PP culparà la radicalització del context i la manca de transversalitat com a factors determinants per la derrota. ECP portarà una tònica similar a CSEP amb el reconeixement de no complir els objectius, però destaquen la necessitat del canvi social.

³ Junts pel Sí (JxSí) serà una coalició conformada per Convergència Democràtica de Catalunya, Esquerra Republicana de Catalunya, Demòcrates de Catalunya i Moviment d'esquerrers.

4.1.3 Eleccions del 2021

Les eleccions del 2021 són celebrades en plena pandèmia i on s'arrossega la nostàlgia dels esdeveniments del 2017 i el Procés Independentista, fent que l'independentisme revalidi la majoria. Ciudadanos, un dels partits derrotats, patirà una davallada severa i ERC recupera la presidència.

A part de Ciudadanos, també pateixen derrotes el PPC i la CUP. Cs assumeix els resultats, però no fa autocrítica, se centra en la responsabilitat institucional i la necessitat de reconstrucció del constitucionalisme, un to similar porta el PP que basa el discurs en l'autoafirmació ideològica. Finalment, la CUP reconeix la necessitat d'adaptar-se a la nova etapa política a partir de la pèrdua de suport que han vist al llarg dels anys.

4.1.4 Eleccions del 2024

Les darreres eleccions al Parlament de Catalunya es van donar en un context postpandèmia on es parlava que el procés independentista havia mort, per tant, aquest eix deixa de prendre tanta importància i s'expressa en la davallada de l'independentisme i la recuperació del PSC i PPC. Els partits més derrotats d'aquestes eleccions seran Ciudadanos, que deixa de tenir representació a la cambra, ERC i la CUP.

Per una banda, els dos partits d'esquerres independentistes subratllen la nova etapa política i ambdós reconeixen errors. Per una banda, ERC es parla d'una "assumpció de responsabilitats" tant individuals com col·lectives, fent una intervenció molt autocrítica, per altra banda, la CUP parla de la creixent pujada de l'extrema dreta i mencionen el Procés de Garbí com a debat intern. Tot el contrari fa Cs que ni fa autocrítica, ni reconeix clarament el fracàs, continua parlant de "treballar pel constitucionalisme".

4.2 Eleccions al Congreso de los Diputados

4.2.1 Eleccions 2015

Les eleccions del 2015 són les eleccions que marquen un punt d'inflexió a la política espanyola, suposen el trencament del bipartidisme amb l'entrada de Podemos i Ciudadanos. Tot i que el PP es mantindrà al capdavant perd la majoria absoluta i s'inicia un període d'instabilitat.

Els únics perdedors seran el PSOE que, tot i resistir com segona força, obté un dels pitjors resultats de la seva història. Pedro Sánchez admet que els resultats no són els esperats, però es manté com a principal força d'oposició. També combina l'anàlisi amb una reafirmació ideològica.

4.2.2 Eleccions 2016

L'any 2016 es repeteixen les eleccions generals per la impossibilitat de formar govern. El PP torna a guanyar les eleccions, però continua sense majoria absoluta i el PSOE aconseguix els pitjors resultats de la història del partit. Els partits nous es mantenen com a tercera i quarta força, tot i que no amb els resultats que esperaven.

Els derrotats seran els dos partits d'esquerra, PSOE i UP. El primer, tot i tenir uns resultats desastrosos, el discurs se centra en la resistència i evita mencionar dades històriques. Tot i això, destacar que dies després es fa públic la dimissió del secretari general, fent públic el conflicte intern del partit. Per la seva banda UP afirma que els resultats no són els esperats, però es minimitza la derrota i el discurs és més defensiu.

4.2.3 Eleccions l'abril del 2019

Aquestes eleccions es convoquen de manera anticipada per part del PSOE, que és incapaç d'aprovar els pressupostos generals després d'haver guanyat una moció de censura contra el PP el juny de 2018. També es produeixen en un context polític tens per l'inici del judici del procés i la negativa a l'acceptació del referèndum català. Seran les primeres eleccions on entra VOX, força d'extrema dreta, al *Congreso*.

Els principals derrotats són el PP, que perd diputats davant l'extrema dreta, i UP. El PP farà un discurs institucional sense autocrítica clara, tot i que dies posteriors es produeixen ajustaments interns i UP admet la disconformitat amb el resultat, però legitima el seu projecte amb una lectura simbòlica dels resultats.

4.2.4 Eleccions del novembre del 2019

La impossibilitat de formar govern porten el novembre del 2019 unes noves eleccions on tots els partits, excepte VOX, tindran una baixada, destacant Ciudadanos i UP. El clima general serà d'inestabilitat i frustració cap a la institució, a més, en paral·lel, es coneix la sentència del Procés.

Els partits de nova creació tindran derrotes importants, Ciudadanos pateix dels descensos més importants de la història de la democràcia espanyola i Albert Rivera, al discurs, assumirà la responsabilitat de la derrota de forma directa. En canvi, UP remarcarà la importància de la formació com a punt clau d'un govern progressista i justifica la derrota a través del context.

4.2.5 Eleccions del 2023

La desfeta del PSOE a les eleccions municipals i autonòmiques el maig, acceleren la convocatòria de les generals. La campanya es desenvolupa majoritàriament a l'estiu en un context de polarització i confrontació de blocs ideològics. Els resultats no són els esperats de les enquestes i tot i que el PP guanya, el PSOE resisteix a partir del vot útil i la mobilització de l'electorat d'esquerres. La conjuntura porta que els partits nacionalistes i independentistes siguin clau per la investidura.

Els partits nous són els derrotats. Ciudadanos assumeix la derrota abans de l'inici de campanya i ni es presenta a les eleccions. Sumar⁴ treu un resultat discret i per sota de les expectatives, però no es declaren perdedors portant el discurs en clau de resistència contra l'extrema dreta. Per altra banda, VOX no reconeix la derrota i culpabilitza la societat i les suposades persecucions i manipulacions mediàtiques a través d'un discurs confrontatiu i amenaçador.

⁴ Sumar és una coalició de partits d'esquerres dins la qual s'integra Unidas Podemos (UP), Esquerra Unida, Més per Menorca i Més per Mallorca, entre d'altres.

5. Validació de les hipòtesis

En aquest apartat es contrastaran els resultats empírics amb el marc teòric per establir una relació amb les hipòtesis.

Com s'esmentava a la introducció les hipòtesis que es volen testar són (1) els partits de dretes tendeixen a gestionar els canvis de manera interna, mentre que els d'esquerres ho fan de manera més pública; (2) els partits de nova creació donen més importància a una derrota electoral que els partits consolidats; i (3) una derrota pot accelerar processos de debat o crisis dins d'una formació política.

La primera hipòtesi posa al centre la possible diferència d'estratègies segons la ideologia dels partits. Aquesta parteix de la distinció clara exposada per Bobbio (1994), on els partits de dreta tendeixen a gestionar les crisis des de l'àmbit intern i dirigent, en contraposició amb els partits d'esquerra que tenen una cultura política més oberta i orientada a la participació i la transparència.

Els resultats empírics mostren com en l'àmbit de Catalunya es compleix aquesta tendència, per una banda, a les derrotes més importants dels partits de dretes, PP el 2017 i Cs al 2021, tot i que s'afirma que no són uns resultats òptims o els que s'esperaven, no es mencionen canvis interns, sinó que en ambdós casos es fa una valoració simbòlica amb frases com “*Seguirem treballant per mobilitzar el constitucionalisme*”⁵ o “*Ha estat un mal dia per al PP, però també per al futur de Catalunya.*”⁶. Per altra banda, en derrotes dels partits d'esquerra si s'anuncien canvis interns, la davallada d'ERC a les darreres eleccions (2024) va fer que a la roda de premsa de la nit electoral es parlés d'assumir responsabilitats individuals (per part del candidat) i col·lectiva, també, a les mateixes eleccions la CUP va fer menció del procés intern de canvi que van fer públic.

En canvi, a escala espanyola tot i que majoritàriament se segueix la tendència on les esquerres admeten els errors, com Podemos el novembre del 2019, i les dretes ho gestionen internament, com el PP l'abril del 2019, hi ha partits que es desmarquen de la teoria. L'exemple més clar és el de Ciudadanos el novembre del 2019, on a la intervenció de l'Albert Rivera a part d'acceptar la derrota va anunciar

⁵ Carlos Carrizosa (Cs), 14 de febrero de 2021

⁶ Xavier Garcia Albiol (PPC), 21 de desembre de 2017

la convocatòria de diferents òrgans nacionals per produir canvis interns dins del partit, tot i que en primera instància semblava que anés a dimitir com a president del partit en directe. Per part de l'esquerra, l'exemple que trenca la norma és el PSOE a les eleccions del 2016 on després d'obtenir el pitjor resultat de la història del partit, va aprofitar per fer un discurs molt més encarat a remarcar el perquè de l'existència del partit i que havia aconseguit fins aquell moment.

També destacar que en els dos darrers exemples existeix una gran diferència entre els dos partits, el PSOE és un dels dos partits consolidats dins del sistema de partits espanyol, el qual ha format part del govern i ara passa a ser un partit *non-incumbent/previous*, en canvi, Ciudadanos és un partit nou en l'arena política que mai ha governat i la derrota arriba quan s'estava consolidant dins del sistema polític espanyol.

En relació amb aquesta qüestió discutim la segona hipòtesi, on “els partits de nova creació donen més importància a una derrota electoral que els partits consolidats”. Aquesta hipòtesi es fonamenta tant en la literatura sobre partits de nova creació (Lisi, 2013; Panebianco, 1988), on es destaca la manca d'institucionalització i la dependència de la figura del líder o la necessitat d'una resposta contundent davant d'una derrota, com en la distinció de tipus de partits d'Anderson et al. (2005) on també es destaquen formes de reaccions segons a les derrotes segons la tipologia.

El moviment del 15M té un gran efecte al sistema de partits espanyols i serà quan apareixen els nous partits. Els tres partits patiran derrotes electorals, però majoritàriament no anunciaran canvis, tret de Ciudadanos el novembre de 2019, i l'autocrítica als discursos de les nits electorals serà poca o nul·la, inclús arribant a justificar els mals resultats per la polarització o el paper de l'extrema dreta, en el cas de Podemos, o culpar a una persecució mediàtica, en el cas de VOX.

Els partits nous (*non-incumbent/new*) se centraran més en la consolidació de la seva presència a l'espai polític i evitaran qüestionar-se públicament o mostrar feblesa, sovint optant per discursos de reafirmació o defensius.

Nogensmenys, passades les eleccions hi haurà canvis de lideratge o d'aliances, per exemple Podemos passarà a formar part de l'aliança de Sumar la qual no serà

clarament vinculada a una derrota electoral, o Ciudadanos entrarà en una crisi interna on canviaran el lideratge del partit a partir de la dimissió del president.

Pel que fa a la tercera hipòtesis “una derrota pot accelerar processos de debat o crisis dins d’una formació política” els resultats ens permeten acceptar-la parcialment.

En l'àmbit espanyol, els casos més evidents són el PSOE a les eleccions del 2016 i Ciudadanos el 2019. El 2016, la derrota del PSOE actua com a detonant d’una crisi interna sense precedents, pocs dies després de fer un discurs on no s’assumien responsabilitats directes, Pedro Sánchez dimiteix i es mostra clarament la divisió dins del partit, la qual és portada a les primàries del maig de 2017.

La relació entre la derrota i la crisi es fa més evident en el cas de Ciudadanos. La nit electoral del novembre del 2019 Albert Rivera assumeix individualment la responsabilitat pel mal resultat i la seva dimissió hores després d’aquest discurs porta al partit a un declivi polític progressiu fins a la pràctica desaparició institucional. En aquest sentit, la derrota marca el principi de la fi del partit.

En el context català, la derrota d’ERC el 2024 va donar lloc a un procés de reflexió interna, acceptant responsabilitats. Això evidencia que, fins i tot en partits arrelats, una pèrdua notable pot provocar debat i readaptació estratègica.

6. Conclusions

Així doncs, en aquest estudi s'ha analitzat la reacció de les formacions polítiques espanyoles i catalanes davant les derrotes de les eleccions durant els anys 2015 i 2024. A partir d'intentar comprovar si existien uns patrons comuns o diferenciats segons els eixos ideològics o de creació s'han pogut debatre les tres hipòtesis.

Inicialment, s'ha confirmat que els partits d'esquerreres tendeixen a fer publiques les seves reflexions, mentre que els partits de dretes opten per una gestió més interna i jeràrquica de la crisi. Aquesta tendència és més evident a Catalunya que a Espanya, tot i que amb excepcions destacables com Ciudadanos el 2019.

En segon lloc, respecte a la hipòtesi sobre la distinció entre partits consolidats i de nova formació s'ha verificat que els partits nous normalment no reconeixen públicament les seves derrotes, ja que solen donar prioritat a la consolidació del seu projecte. Ara bé, com il·lustra el cas de Ciudadanos, una derrota significativa pot provocar un procés veloç de crisi i declivi.

Finalment, constatar que una pèrdua pot agilitzar processos de debat o crisis internes, es pot acceptar de manera parcial. En situacions com les del PSOE el 2016 o ERC el 2024, la pèrdua electoral funciona com un desencadenant evident de canvis interns, dimissions, entre d'altres. Tanmateix, dir que no és un fenomen automàtic, sovint s'opta per mantenir una imatge pública determinada reduint la importància dels resultats o evitant una forta autocrítica.

En resum, les derrotes electorals no tenen una solució única, sinó que són assumides i gestionades diferent segons la conjuntura política, la cultura del partit i la ubicació tant a l'eix ideològic com institucional. L'anàlisi ajuda a comprendre millor els processos interns dels partits i a verificar que la forma en què es tracta és determinant tant per la seva continuïtat com la seva evolució.

7. Bibliografia

Alicante Plaza. (2024, juny 10). *Ciudadanos certifica su defunción: desaparece de Europa y de todas las instituciones*.
<https://alicanteplaza.es/alicanteplaza/ciudadanos-certifica-su-defuncion-desaparece-de-europa-y-de-todas-las-instituciones>

Anderson, C. J., Blais, A., Bowler, S., Donovan, T., & Listhaug, O. (2005). *Losers' consent: Elections and democratic legitimacy*. Oxford University Press.

Barrio, A., & Field, B. N. (2018). *Party responses to the challenge of territorial nationalism: The cases of Catalonia, Scotland and the Basque Country*. *Party Politics*, 24(3), 240–250.
<https://doi.org/10.1177/1354068816663043>

Bobbio, N. (1994). *Derecha e izquierda: razones y significados de una distinción política*. Taurus.

Derrota suave del PSOE en unas elecciones en las que la derecha obtiene la mayoría. (s. f.). *El Salto Diario*.
<https://www.elsaltodiario.com/elecciones/derecha-suma-votos-una-nueva-fuerza-derrota-suave-del-psoe>

Eleccions al Parlament de Catalunya. (s. f.). *Historia Electoral*.
<https://www.historiaelectoral.com/acatalunya.html>

Fajuri Valdez, S. (2012). *Derrotas electorales, dinámica de la política y estado de derecho: reflexiones sobre el caso mexicano*.
<https://www.researchgate.net/publication/273895160>

González, M. Á. (2016, setembre 30). *Así empezó la crisis del PSOE: de “anteayer” al Comité Federal del sábado*. *elDiario.es*.
https://www.eldiario.es/politica/empezo-crisis-psoe-anteayer_1_3812611.html

Katz, R. S., & Mair, P. (1995). Changing models of party organization and party democracy: The emergence of the cartel party. *Party Politics*, 1(1), 5–28. <https://doi.org/10.1177/1354068895001001001>

La reacción de los partidos políticos frente a una derrota electoral: el caso español. (s. f.). *Asociación Española de Ciencia Política y de la Administración (AECPA)*. <https://aecpa.es/files/view/pdf/congress-papers/10-0/218/>

Lasswell, H. D. (1953). *The political writings of Harold D. Lasswell*. Free Press.

Lisi, M. (2013). *Parties and democracies in Portugal and Spain: Legacies of the past and challenges of the present*. Ashgate.

Mair, P. (1997). *Party system change: Approaches and interpretations*. Oxford University Press.

Mirada, O. (2015, juny 4). *España: victorias, derrotas y futuro electoral*. *OtraMirada*. <https://otramirada.pe/espa%C3%B1a-victorias-derrotas-y-futuro-electoral>

Montero, J. (s. f.). *Elecciones y ciclos electorales en España*. Universidad de Cádiz. <https://pdfs.semanticscholar.org/54e8/2a2a93c36470029b704fafde697fc795a90e.pdf>

Moreno, L. (2001). *The federalization of Spain*. Frank Cass Publishers.

Muñoz, J., & Tormos, R. (2015). Economic crisis and support for independence in Catalonia: A panel data analysis. *Political Behavior*, 37(1), 139–159. <https://doi.org/10.1007/s11109-014-9260-1>

Myers Gallardo, F. (2012). *Derrotas electorales y estrategias de competencia partidista: El caso del PRI en México* [Treball final de màster, Universidad de Salamanca]. <https://gredos.usal.es/handle/10366/126470>

Oñate, P. (2008). *Los partidos políticos en la España democrática*. <https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/34811151/Partidos Politicos en Espana-2008-libre.pdf>

Ortiz, A., & Monrosi, J. E. (2024, juny 10). *14 meses de Sumar: coalición, ruptura y derrotas electorales*. *elDiario.es*. https://www.eldiario.es/politica/14-meses-sumar-coalicion-ruptura-derrotas-electorales_1_11438255.html

País, E., & País, E. (2019, abril 29). *Por qué ha fracasado la derecha*. *El País*. https://elpais.com/politica/2019/04/28/actualidad/1556473522_520330.html

Panbianco, A. (1988). *Political parties: Organization and power*. Cambridge University Press.

Riker, W. H. (1965). The political system and the political process. In *The study of politics* (pp. 47–65). Macmillan.

Rincón, P. (2016, octubre 1). *El PSOE destituye a Pedro Sánchez tras una reunión dramática*. *El País*. https://elpais.com/politica/2016/10/01/actualidad/1475346998_362316.html

Romero, J. M. (2019, maig 27). *La derrota más amarga de la izquierda*. *El País*. https://elpais.com/politica/2019/05/26/actualidad/1558891359_985182.html

Rodon, T., & Hierro, M. J. (2016). How does the demand for independence affect voting behaviour? Evidence from a panel study of Catalonia. *Electoral Studies*, 44, 251–260. <https://doi.org/10.1016/j.electstud.2016.08.001>

Tovar, J. J. (2011). La derrota política: Teoría y análisis de casos. *Revista de Estudios Políticos*, (152), 29–56.

ANNEXOS

ANNEX I: Quadres analítics dels resultats i discursos de les eleccions

Taula annexa 1: Resultats de les eleccions al Parlament de Catalunya (2015 – 2025)

Any	Partit	Escons	Variació respecte anterior	Eix esquerra-dreta	eix de temporalitat	eix independentista	Derrota?
2015	CiU	0	—	D	PC	I	—
2015	PSC	16	—	E	PC	NI	Sí
2015	ERC	0	—	E	PC	I	—
2015	PPC	11	—	D	PC	NI	Sí
2015	Cs	25	—	D	PDC	I	No
2015	JxSí	62	—	D	PC	I	No
2015	Catalunya Sí Es Pot	11	—	E	PDC	NI	Sí
2017	CiU (Junts)	34	—	D	PC	I	No
2017	PSC	17	1	E	PC	NI	No
2017	ERC	32	32	E	PC	I	No
2017	PPC	4	-7	D	PC	NI	Sí
2017	Cs	36	11	D	PDC	NI	No
2017	CUP	4	-6	E	PDC	I	Sí
2017	En Comú Podem	8	-3	E	PDC	NI	No
2021	CiU (Junts)	32	-2	D	PC	I	No
2021	PSC	33	16	E	PC	NI	No
2021	ERC	33	1	E	PC	I	No
2021	PPC	3	-1	D	PC	NI	No
2021	Cs	6	-30	D	PDC	NI	Sí
2021	CUP	9	5	E	PDC	I	No
2021	En Comú Podem	8	0	E	PDC	NI	No
2021	VOX	11	—	D	PDC	NI	No
2024	CiU (Junts)	—	3	D	PC	I	No
2024	PSC	42	9	E	PC	NI	No
2024	ERC	20	-13	E	PC	I	Sí
2024	PPC	15	12	D	PDC	NI	No
2024	Cs	0	-6	D	PDC	NI	Sí
2024	CUP	6	-3	E	PDC	I	Sí
2024	En Comú Podem	6	-2	E	PDC	NI	No
2024	VOX	11	0	D	PDC	NI	No
2024	Aliança Catalana	2	—	D	PDC	I	No

Font: elaboració pròpia

Taula annexa 2: Anàlisi dels discursos dels lídels dels partits durant la nit electoral de les eleccions al Parlament de Catalunya (2015 - 2025)

Any	Partit	Derrota?	Acceptació o rebuig dels resultats	Grau de transparència	Anunci de canvis	To del missatge
2015	PSC	Sí	A	M	N	CF / T
2015	PPC	Sí	A	M	N	E
2015	Cs	No	A	M	N	C
2015	CUP	No	A	S	N	E
2015	Catalunya Sí Es pot	Sí	A	M	N	CF
2017	CiU (Junts)	No	A	B	N	T / E / CF
2017	PSC	No	A	B	N	CF
2017	ERC	No	A	B	N	C / T
2017	PPC	Sí	A	M	N	CF / E
2017	CUP	Sí	A	M	N	CF / E
2017	En Comú Podem	No	A	B	N	C
2021	CiU (Junts)	No	A	B	N	T / E / CF
2021	ERC	No	A	B	N	C / T
2021	PP	No	A	A	N	C
2021	Cs	Sí	A	B	N	CF
2021	CUP	No	A	S	N	E
2021	En Comú Podem	No	A	M	N	C
2021	VOX	No	A	M	N	CF
2024	CiU (Junts)	No	A	M	N	C
2024	ERC	Sí	A	A	S	CF / E
2024	PPC	No	A	B	N	E
2024	Cs	Sí	A	M	N	E
2024	CUP	Sí	A	M	N	E / CF
2024	En Comú Podem	No	A	M	N	C
2024	VOX	No	A	S	N	E
2024	Aliança Catalana	No	A	B	N	C

Font: elaboració pròpia

Taula annexa 3: Resultats de les eleccions al Congreso de los Diputados (2015 - 2025)

Any	Partit	Escons	Variació respecte anterior	Eix esquerra-dreta	eix de temporalitat	Derrota?
2015	PP	123	—	D	PC	—
2015	PSOE	90	—	E	PC	Sí
2015	Cs	40	—	D	PDC	No
2015	Podemos	42	—	E	PDC	No
2016	PP	137	14	D	PC	No
2016	PSOE	85	-5	E	PC	No
2016	Cs	32	-8	D	PDC	Sí
2016	Podemos	45	3	E	PDC	No
2019 (A)	PP	66	-71	D	PC	Sí
2019 (A)	PSOE	123	38	E	PC	No
2019 (A)	Cs	57	25	D	PDC	No
2019 (A)	UP	33	-12	E	PDC	Sí
2019 (A)	VOX	24	—	D	PDC	No
2019 (N)	PP	89	23	D	PC	No
2019 (N)	PSOE	120	-3	E	PC	No
2019 (N)	Cs	10	-47	D	PDC	Sí
2019 (N)	UP	26	-7	E	PDC	Sí
2019 (N)	VOX	52	28	D	PDC	No
2023	PP	137	48	D	PC	No
2023	PSOE	121	1	E	PC	No
2023	Sumar	31	5	E	PDC	No
2023	VOX	33	-19	D	PDC	Sí

Font: elaboració pròpia

Taula annexa 4: Anàlisi dels discursos dels lídels dels partits durant la nit electoral de les eleccions al Congreso de los Diputados (2015 - 2025)

Any	Partit	Derrota?	Acceptació o rebuig dels resultats	Grau de transparència	Anunci de canvis	To del missatge
2015	PSOE	Sí	A	B	N	E / C
2015	Cs	No	A	B	N	CF
2015	Podemos	No	A	B	N	CF
2016	PSOE	No	A	M	N	C
2016	Cs	Sí	R	B	N	CF
2016	Podemos	No	A	M	N	CF
2019 (A)	PP	Sí	A	M	N	C
2019 (A)	Cs	No	A	M	N	C
2019 (A)	UP	Sí	A	M	N	CF
2019 (A)	VOX	No	A	B	N	CF
2019 (N)	PP	No	A	M	N	CF
2019 (N)	Cs	Sí	A	A	S	E
2019 (N)	UP	Sí	A	M	N	CF
2019 (N)	VOX	No	A	B	N	CF
2023	PSOE	No	A	S	N	C
2023	Sumar	No	A	M	N	C
2023	VOX	Sí	R	B	N	CF

Font: elaboració pròpia

ANNEX II. Discursos de les nits electorals

Eleccions al Parlament de Catalunya.

- Eleccions de 2015 – 3Cat. (s.f.). *E15 L'anàlisi* – 27/09/2015 [Vídeo]. 3Cat. <https://www.3cat.cat/3cat/eleccions-autonomiques-2015-27092015/video/5553754/>
- Eleccions de 2017 - 3Cat. (s. f.). *E17: Les reaccions* [Vídeo]. 3Cat. <https://www.3cat.cat/3cat/e17-les-reaccions/video/5711104/>
- Eleccions de 2021 - 3Cat. (s. f.). *E21: Les reaccions* [Vídeo]. 3Cat. <https://www.3cat.cat/3cat/e21-les-reaccions/video/6084449/>
- Eleccions de 2024 – 3Cat. (s. f.). *E24: Les reaccions* [Vídeo]. 3Cat. <https://www.3cat.cat/3cat/e24-les-reaccions/video/6281949/>

Eleccions al Congreso de los Diputados

- Eleccions de 2015 – RTVE. (2015, desembre 20). *Especial informativo noche electoral: Elecciones Generales 2015 (2ª parte)* [Vídeo]. RTVE Play. <https://www.rtve.es/play/videos/especiales-informativos/especial-informativo-noche-electoral-elecciones-generales-2015-2/3416484/>
- Eleccions de 2016 – RTVE. (2016, juny 26). *Especial electoral 3 (26/06/16 – 22:30)* [Vídeo]. RTVE Play. <https://www.rtve.es/play/videos/especiales-informativos/especial-electoral-3-260616-2230-169/3646478/>
- Eleccions de l'abril de 2019 – EL PAÍS. (2019, 28 abril). *DIRECTO / 'ELECCIONES 28A': PROGRAMA ESPECIAL con el RESULTADO* [Vídeo]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=GEuzm7UgYtw&t=16474s>
- Eleccions del novembre de 2019 – RTVE Play. (2019, 11 novembre). *RESULTADOS ELECCIONES EN DIRECTO / 10N* [Vídeo]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=5PZfDL99xo>
- Eleccions de 2023 – RTVE. (s. f.). *Elecciones generales* [Portal informatiu]. RTVE Noticias. <https://www.rtve.es/noticias/elecciones/generales/>

RTVE Noticias. (2023, juliol 24). *Feijóo: “Hemos ganado las elecciones” | Elecciones generales 23J* [Vídeo]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=o9CW5MyXeDU>

RTVE Noticias. (2023, juliol 24). *Pedro Sánchez: “España ha dejado claro que somos una democracia fuerte” | Elecciones generales 23J* [Vídeo]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=GEuzm7UgYtw>